

Pár slov předvojem

V prvním díle Fantasticky stručných dějin filosofie jsme se věnovali antice, nyní poposkočíme do evropského středověku, což se neobejde bez zakopnutí o křesťanství. Autorovi je jasné, že dějiny filosofie nelze kompletovat bez Číny a Indie, ale tyto oblasti skvěle zpracoval Egon Bondy. Já jsem se této záležitosti pouze dotkl ve Fantasticky stručných (byť nechutně neúplných) dějinách chlastu, jež doufám dokončím a vydám v nakladatelství T+ Ě, kde již vydány Fantasticky stručné dějiny řecké (potažmo antické) filosofie, dále jen FSDAF, T + Ě, Supíkovice 2004. V současné době (květen 2007) jsme svědky „zápasu o Evropu“ a o „kulturní kořeny Evropy“, najednou máme být tu více, tu méně Evropany, přičemž míru stanovují národní politici podle toho, jak se jim hodí do prosperity jejich politického krámu. Antického Řeka nebo Řimana by ani nenapadlo prohlásit se za Evropana. Ten první byl Athéňan, Théban či Spartan, v nejlepším případě Helén, ten druhý byl Říman, nanejvýš tak z Města, z Galie či Hispánie nebo Mauretánie. Nikdo by nepoužil výrazu Evropa, natož Evropan. Důležité bylo postavení člověka v daném společenství. Být svobodný nebo otrok, bohatý nebo chudák živící se prací, to bylo rozhodující. Odoaker, Attila, Čech ani netušili, že do nějaké Evropy dorazili. A my? Jenom hrstka Evropanů má mlhavou představu, jak náš kontinent k názvu přišel. To musíme do antiky: V Ovidiových Proměnách jest řecký mýtus o únosu Evropy, jež byla dcerou tyrského krále Ageróna, a do níž se zamiloval samotný Zeus. V podobě bílého býka odnesl holku z Asie na Krétu. Zde se milostivě proměnil na muže, ne každá měla takovou kliku a chuť s kráskou obcovat. Její brácha Kadmos ji dlouhé roky marně hledá a zakládá s pomocí bohů boiotské Théby. Roky ovšem trvá, než si potomci Dia a Evropy uvědomí, že jsou Evropané. Do roku 1500 n.l. hrstka učenců chápala, že žijí na kontinentě, jež antičtí geografové nazývali Evropa, ale My, Evropané, řekl Francis Bacon (1561 - 1626) až v roce 1623. Do té doby obyvatelé Evropy spojoval jiný asijský import-křesťanství. A to bude předmětem našeho dalšího trdlování.

Za vlády císařů římských Augusta (27 př.n.l. - 14 n.l.) a Tiberia (14 - 37) stalo se v Palestině následující: Ač si Augustus valně nevšiml, Bůh, a to židovský, který vše stvořil, vstoupil do člověka, jenž se zázračně narodil z panenské matky. Římany taková nehoráznost neohromila, už věděli o podobných záležitostech své. Kdyby tehdy někdo Augustovi řekl, že náboženství, jež z této a dalších ptákovin vznikne, sežere věčný Řím, asi by bleskem valil do Tomidy za stínem Ovidiovým, a to by mohl hovořit o štěstí. Za Tiberiovy vlády byl tento podivný a dodnes zneklidňující bohočlověk ukřižován římským prokurátorem Pontiem Pilátem. Tím se pro Římany logicky celá neplecha skončila, nanejvýš by mohl být použit nějaký opravný prostředek in memoriam, pokud by se ozval slušně bohatý příbuzný a nějaký Cicero by měl volno, jenomže dotyčný ukřižovaný po třech dnech vstal z mrtvých a odebral se na nebesa. Ani tato záležitost nebyla originální, takových otrapovin v oné době byla přehršel, ještě se k tomu dostaneme, ale bylo jí určitými uvěřeno. My víme, že onen svým osudem vzkřísil církev, již připadlo jeho učení vykládat, dokud se nevrátí, aby soudil mrtvé i živé a znovu uspořádal běh světa.

Tato dogmata přijatá v nicejském vyznání víry byla a jsou od přijetí prosazována násilím. Je pravdou, že teď nejsou pochybovači upalováni, ale psychologický teror linoucí se z medií nelze podceňovat, viz česká veřejněprávní televize a jiné nechutnosti najmě pak v Polsku. Nezbyvá, než se na celou záležitost podívat a opravdu si uvědomit ty kořeny, z nichž euroamerická civilizace vyrůstá. Nicejské vyznání víry vzniklo na nikajském koncilu v r. 325. Císař Konstantin I. svolal tuto spartakiádu biskupů, aby si vynutil jednotu církve, ale o tom až na svém místě. Nicejské vyznání víry údajně vzniklo na základě Nového zákona. V čele Nového zákona jsou čtyři evangelia, která ovšem křesťanští pisatelé prvního a počátku druhého století neznají. Pravda, někdy citují „slova pána Ježíše“, patrně ale z evangelií jiných, neboť těchto byla celá řada, ovšem jenom čtyři evangelia byla uznána jako inspirovaná Duchem svatým. Nejstarší je patrně Markovo evangelium, jež bylo sepsáno v období 60 - 70 snad v Římě. O evangeliích se první zmiňuje **Papiás z Hierapole v Malé Asii** (asi 70 - 155). Jeho dílo „Výklad slov Páně“ je ztraceno, zachovaly se pouze úryvky v dílech pozdějších křesťanských spisovatelů.

Eusebios z Kaisareie (asi 275 - 30. května 339), nazýván též Eusebius Pamphili (žák Pamfilův) byl biskupem v palestinské Kaisareji a je považován za otce církevních dějin, neboť sepsal rozsáhlé dílo, které se zabývá dějinami rané církve, k čemuž využil staršího díla Hegesippova, jež se však nedochovalo. O mládí Eusebiově se ví kulové. Roku 296 v Palestině zahlédl Constantina, který tam cestoval spolu s Diocletianem. Rovná se zahlédnout po převratu Havla třeba v Hodoníně, když trapně sliboval národu baťovské vilky a nadával na panelákové králikárny. Zdá se, že Eusebios pak bydlel v Kaisareji, kde s pomocí Órigenovy Hexaply a Pamfilových komentářů studoval Písmo svaté. Roku 307 byl uvězněn, avšak nadále pracoval na svém projektu připravit lepší edici bible. Obranu Órigenova díla pak dokončil až po Pamfilově smrti. Předpokládá se, že sám posléze cestoval do Tyru a do Egypta, kde byl též vystaven pronásledování. Dále o něm slyšíme již jako o biskupu v palestinské Kaisareji, v kterémžto úřadě vystřídal Agapia; biskupem se stal kolem roku 313. Velmi vlivnou postavu ze sebe učinil během 1. nikajského koncilu (325), do jehož debat velmi aktivně zasahoval. On sám pak navrhl jako text společného vyznání víry text, který je dnes znám jako Nicejské vyznání I nadále se Eusebios exponoval v ariánské kontroverzi. Dále se angažoval v různých disputacích, zvláště vystupoval proti Athanasiovi z Alexandrie, kterého předvolal roku 334 před synod, na který se Athanasios nedostavil. Následujícího roku předsedal synodě v Tyru, na níž se Athanasios opět nedostavil. Posléze přednesl celou kauzu císaři, který Athanasia poslal do exilu. Svatý **Atanáš Alexandrijský** (asi 295 - 2. května 373) byl jako jáhen

sekretářem alexandrijského biskupa Alexandra, po jeho smrti (328) nastoupil na jeho místo. Ještě ve funkci biskupského sekretáře se účastnil 1. nikájského koncilu (325). Atanáš bojoval celý život proti arianismu. Vysloužil si celkem pět vyhnanství (335, 339, 356, 362 a 365). Podařilo se mu prosadit dočasně mír na alexandrijském synodu v roce 362. Snažil se také získat na svou stranu semiariány a smířit se s apolinaristy. V jeho listech Serapionovi se poprvé objevuje diskuse o božství Ducha svatého. Atanáš také proslavil větu (která však nepochází od něj), že „Bůh se stal člověkem, aby se člověk stal Bohem“ (*De incarnatione* 54). Katolická církev si jeho památku připomíná 2. května a ctí jej jako učitele církve. Proti Eusebiovi vystoupil též Marcellus z Ancyry, jenž též protestoval proti rehabilitaci Ariova roku 336. Eusebios umírá nedlouho po Constantinově smrti. Podle Eusebeia, in *Historia ecclesiastica* (Církevní dějiny) dával Papiás přednost ústní tradici před knihami, patrně už znal Ciceronovo: „papír snese všechno.“. Eirénaios (Irenaeus, Irenej) z Lyonu koncem 2. století zachoval jedno vypravování zapsané Papiem. Ježíš v něm líčí skvělé časy, jež nastanou s příchodem mesiášského království: víno z vinic poteče potoky a obilí dá moře mouky. Co by si pauperové mohli přát víc? To v evangeliích už chybí. Podle Eusebeia cituje Papiás u evangelií, „neznámého starce“, kterýžto pohádkově zbarvený fenomén, oblíbená to postava v křesťanské tradici, verboval zmatené intelektuály, tak se stal např. křesťanem Justinus, Řek z palestinské Flavia Neapolis, jenž „neznámého starce“ potkal a hned se obrátil. Zřejmě byl v oněch dobách silný přebytek podezřele vědoucích neznámých staříků. Papiův tajemný děd tvrdil, že Marek, učedník Petřův, ale nikoli Ježíšův, napsal „přesně, ale ne po pořádku“ vše, co si Petr zapamatoval o Ježíšových výrociích a činech. Podle Papiá Matouš napsal Ježíšovy výroky v hebrejštině, což nejspíše byla aramejščina. O evangeliu Lukášově nebo Janově se Papiás nezmiňuje. Další pisatelem, jenž o evangeliích něco vece, je Justinus (okolo 100, s'at asi 165). Píše o pamětech apoštolů a cituje z Matouše, Marka a Lukáše, ale nezná Jana. V druhé polovině 2. století se ona čtyři evangelia stávají kanonickými, vybíralo se z nejméně dvou stovky evangelií, jež byly v oběhu. **Tatiános**, Justinův žák, z nich sestavil v letech 170 - 180 Diatessarón, jež se četl v syrských církevních obcích až do 5. století viz dále.

Tatianos pocházel z Mezopotámie, byl, jak řečeno, Justinův žák v Římě. Po roce 172 se vrátil na východ a stal se tam vůdcem gnosticko-erastického hnutí, zdržujícího se manželství požívání masa a vína. Jako obránce křesťanství útočil nemilosrdně proti řecké filozofii, již ovšem chtěl nechtě podlehl. Důkazy o časové prvotnosti zjeveného náboženství patří ke stěžejním částem jeho proslovu k Řekům. Mluví jednak proti víře v přirozenou nesmrtnost duše, jednak proti třídním a národnostním předělům. Pro syrské křesťany pořídil své Diatessarón, harmonii vyprávění všech čtyř evangelií, vnutiv je do rámce janovských záznamů. Syrské církve užívaly Diatessara ještě v 5. století a jeho řecký překlad působil zpětně na některé novozákonní kodexy. **Eirénaios**, biskupem lugdunským (lyonským) okolo roku 180, Irenej se narodil v některém z maloasijských měst, nejspíše ve Smyrně, datum jeho narození zůstává neznámo, přišel na svět však mezi roky 140 a 160. Z jeho Listu Florinovi vysvítá, že v mládí potkal smyrnenského biskupa Polykarpa, asi převlečeného za neznámého dědávka, a možná patřil mezi jeho žáky. Prostřednictvím něj byl spojen s dobou apoštolů, zároveň v něm pak vrcholí teologické úsilí poapoštolské doby. Z neznámých důvodů opustil Irenej Malou Asii a vydal se do Galie. Roku 177/178 byl coby presbyter lugdunské církevní obce vyslán k papeži Eleutherovi do Říma, aby společně s ním koordinoval postup v otázce montanismu.

Montanismus: Vznikl v Malé Asii, vůdcem byl Montanus (bývalý kněz Kybelin), přišel k němu duch svatý, by mě zajímalo, jak takový duch chodí, oprášil víru založenou na očekávání konce světa - vydal výzvu o sejítí se vyvolených ve Frýgii, požadavek nepřísnejší askeze, usilování o panenství, mučednictví (později se kompatrioti za tím účelem sami mezi sebou udávali). Je to staré přísné křesťanství usilující o čistou víru, eschatologicky orientované, požadavek mravní přísnosti, církev otravný montanismus ze svých útrob vyloučila.

Montanos vystoupil okolo roku 170 ve Frýgii, pevně přesvědčený, že na něm spočinul Duch Utěšitel. Zahájil rozáhlou misijní činnost, v níž ho účinně podporovaly dvě bláznivé ženské: Priska a Maximilla. Nové hnutí hluboce zapůsobilo na lidové vrstvy. Bylo protestem proti ustrnutí křesťanských sborů v pravidelném životním chodu a obnovovalo vědomí bezprostřední blízkosti příchodu Páně. Montanismus ovšem vybičoval apokalyptické nadšení až k chorobným projevům, ale ve své střízlivější podobě a v návazání na apoštolské tradice se rozšířil bezmála do všech krajín, kam křesťanství proniklo. Přínosem montanistické pneumatologie je její tendence postavit pneumatickou autoritu Kristovu nad autoritu církve a její tradice. Žádná instituce sama nezaručuje přítomnost a věrohodnost Ducha svatého. Zároveň tohoto pojetí ducha je jeho nedostatečná vázanost na inkarnovaného Krista a nedoceníení skutečnosti, že apoštolové ve své jedinečnosti patří ještě k času inkarnace. V Malé Asii se uchovával jako sekta, později následuje přesun do Afriky, kde vystupuje v mírnější formě. Eusebius z Kaisareie (*Hist. eccl.* 5,4,2) zaznamenává znění listu, který lugdunské církvi papež poslal, a z něj vyplývá, v jaké vážnosti se Irenej u Eleuthera těšil. Když se Irenej vrátil z Říma, starý lugdunský biskup Photinus zemřel jako mučedník a Irenej se stal jeho nástupcem. Během pozdějšího sporu o datum slavení Velikonoc naléhal na papeže Viktora, který exkomunikoval asijské církve, aby se s nimi smířil a nastolil znovu vzájemné společenství. Podle Eusebia tak dostal svému jménu coby mírotvorce. Po této události se však ztrácí po Ireneji stopa a neznáme ani přesný rok jeho úmrtí. Teprve *Historia Francorum* (1,27) Řehoře z Tours jej označuje jako mučedníka. Eusebius se však o této události nezmiňuje. Je však možné, že Irenej zemřel spolu s dalšími lyonskými

mučedníky během pronásledování roku 202. Církev jej slaví jako mučedníka 28. června. Irenej pojal za svůj úkol kromě správy své diecéze také snahu potlačit gnostická hnutí v rámci církve. Gnostické polemiky se týkají též jeho díla. Význam jeho děl však ve starověku rychle opadl a málokteré Irenejovo dílo se dochovalo. Nejrozsáhlejším Irenejovým dílem je (*Elenchos kai anatropé tés pseudonomú gnóseós, Odhalení a odmítnutí předstíraného, avšak falešného poznání*), které je však známo mnohem více pod kratším latinským názvem *Adversus haereses (Proti bludům)*. Dílo se nezachovalo celé v řeckém originále, ale z velké části v latinském, velmi doslovném překladu.

Jak původní název naznačuje, dílo se skládá ze dvou částí. První se zabývá odhalením, resp. analýzou gnostické hereze. Tvoří obsah první z celkem pěti knih a jedná se o neocenitelný materiál pro studium křesťanské gnóze 2. století. Irenej se zde věnuje studiu valentinánů, teprve pak se věnuje samotné gnózi. Pojednává o Šimonu Mágovi, Menandrově a postupně o všech vůdčích osobnostech gnostických škol: Satornilovi, Basileidovi, Karpokratovi, Kérinthovi, ebionitech, nikolaitech, Kerdónovi, Markiónovi, Tatianovi a enkratitech. Druhá část, odmítnutí těchto herezí, je obsahem dalších čtyř knih: 2. kniha odmítá valentiniánskou a markiónovskou gnózi za pomoci rozumu, 3. kniha z nauky církve o Bohu a Kristu, 4. kniha z výroků Ježíše Krista., 5. kniha se pak zabývá otázkou vzkříšení těla. V této části zastává nauku o vzkříšení těla a „smrtnosti“ duše (proti gnostikům).

Eirénaios jako první připisuje třetí evangelium Lukášovi, společníku Pavlovi, a čtvrté Janovi, učedníkovi Pána. Od konce 2. století byla autorita čtyř evangelií uznávána, i když čtvrté evangelium někteří odmítali ještě ve 3. století. První tři evangelia, synoptická, protože vyjadřují společnou tradici, též nazývána souhledná, nazývají Ježíše Krista Synem člověka či Synem Božím, ale nikdy Bohem. Zato evangelium podle (sepsání svatého Jana) se nijak nezinýruje: *1, 6. Byl člověk poslaný od Boha, jemuž jméno bylo Jan. 1, 7. Ten přišel na svědectví, aby svědčil o tom Světle, aby všickni uvěřili skrze něho. 1, 8. Nebyl on to Světlo, ale poslán byl, aby svědectví vydával o tom Světle. 1, 9., 10., 11 Tenť byl to pravé Světlo, jenž osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět. Na světě byl, a svět skrze něho učiněn jest, a svět ho nepoznal. Do svého vlastního přišel, a vlastní jeho nepřijali ho. 1, 14. A Slovo to tělo učiněno jest, a přebývalo mezi námi, (a viděli jsme slávu jeho, slávu jakožto jednorozeného od Otce) plné milosti a pravdy. 1, 15. Jan svědectví vydával o něm, a volal, řka : Tentoť jest, o němž jsem pravil, že po mně přišed, předšel mne; nebo přednější jest nežli já. 1, 16. A z plnosti jeho my všickni vzali jsme, a to milost za milost. 1, 17. Nebo zákon skrze Mojžíše dán jest, ale milost a pravda skrze Ježíše Krista stala se jest. 3, 28. Vy sami svědkové jste mi, že jsem pověděl: Nejsem já Kristus, ale že jsem poslán před ním. 3, 30. Onť musí růsti, já pak menšiti se. 3, 31. Kdož jest shůry přišel, nade všeckyť jest; kdožť jest z země, zemskýť jest, a zemské věci mluví. Ale ten, jenž s nebe, nade všecky jest. 3, 33. Kdož pak přijímá svědectví jeho, zpečetil jest to, že Bůh pravdomluvný jest.* Originály evangelií (dobrých zpráv, zvěstí) se nedochovaly, opisy pak byly podle potřeby hnutí a doby přepracovány „třikrát, čtyřikrát, mnohokrát“, jak tvrdí filosof Kelsos, rodák nejspíš z Alexandrie, ve své polemice proti křesťanství sepsané v letech 177 - 180, což byly poslední roky vlády Marka Aurelia. Kelsos sdílel názor svého císaře, že křesťanská propaganda je pro říši smrtelně nebezpečná a projevil tak značnou jasnou zřetelnost. Ač nelze rekonstruovat základní líčení, o němž se opírali autoři evangelií, nějaké prvotní evangelium zřejmě existovalo. Jako první materiály, jež dorazily do Říma po porážce židovského povstání, zpracoval Jan, přjmím Marek. O něm se raná křesťanská tradice jednou zmiňuje jako o společníku Petrově, podruhé jako o sestřenci Barnabově, jenž byl spolupracovníkem Pavlovým. Marek je v podstatě první svědectví o Ježíšově životě. Prameny, o němž se opíral, nelze vystopovat, jedinou podezřelou jistotou je agent pod krycím jménem „Papiův tajemný dědeček.“ Marek začíná své evangelium misijní činností Jana Křtitele, jenž úřad svůj provozoval: „Křtil Jan na poušti a kázal křest pokání na odpuštění hříchů.“ (1;4) A kázal, řka: Za mnou jde silnější mne, kteréhož nejsem hoden, sehna se, rozvázati řeménka u obuvi jeho. Já zajisté křtil jsem vás vodou, ale onť vás křtíti bude Duchem svatým. I stalo se v těch dnech, přišel Ježíš z Nazarétu Galilejského, a pokřtěn jest v Jordáně od Jana. (1; 7, 8, 9) Sotva Ježíš vystoupil z vody, nebesa se otevřela a Duch svatý v podobě holubice naň sestoupil. A hlas stal se s nebe: Ty jsi ten můj milý Syn, v němž mi se dobře zalíbilo. (1; 11) A aby si Vyvolený nemyslel, že je to špás, ihned byl Duchem vypuzen na poušť, kde pobyl „čtyřiceti“ dnů ve společnosti satana, zvěře a číšníků andělů. I byl tam na poušti čtyřiceti dnů, a pokoušín byl od satana; a byl s zvěří, a andělé přísluhovali jemu. (1; 13) Krásněji chlastačku nebásní ani Li Po. Sotva se vzpamatoval, odešel do Galilee, zvěstuje evangelium království Božího. To už Antipas, nejschopnější z Herodových synů, vrazil Jana, syna Zachariášova, zvaného Křtitele do basy. Jan se považoval či byl považován za přímého pokračovatele a nástupce proroků Elijáše a křtem v Jordánu kopíroval čin, při němž další prorok Elíša poručil malomocnému Námánovi, aby se očistil v Jordánu. Proroci (nabi) byli v židovských dějinách vždycky podezřelou skupinou nemakačenků s velkým vlivem a jejich kritice neunikli ani kněží ani vládcové. Kníže Antipas zrovna řešil své manželství způsobem, který odporoval Tóře, proto velmi nervózně a nelibě nesl Janova obvinění z bezbožnosti. Vzpouora byla ve vzduchu, a proto Antipas chutě využil přání Salome, dcery své druhé ženy, která jako honorář za svůj tanec při hostině žádala hlavu Jana Křtitele. A tak Žánek v pevnosti Machairos přišel o hlavu dřív, než by zpacená Salome dva škopky vypařila. Byl-li Jan potěšen tím, že se to stalo v okršleku, kde zemřel Mojžíš a Elijáš byl vzat na nebesa, to nebudeme zkoumat. Ježíš jako každý bystrý chlapík navozoval dojem, že se dá dobře žít i bez práce, a proto samotou netrpěl. A chodě podle moře Galilejského, uzřel Šimona a Ondřeje bratra jeho,

ani pouštějí síti do moře, nebo rybáři byli. I řekl jim Ježíš: Pojdte za mnou, a učiním vás rybáře lidí. (1; 16, 17) Klukům vypadly síť z rukou tak rychle, že nezaújatého pozorovatele prostoupilo přesvědčení, že je zahodili. O kousek dál spatřil Jakuba Zebedeova a Jana bratra jeho, jak s otcem dělali na lodi. I proto s nimi nebyly problémy ... *A oni opustili otce svého Zebedea na lodi s pacholky, šli za ním. (1; 20)* I učinil Ježíš věc nežidovskou, neboť po vstupu s rekruty apoštolství do Kafarnaum šel hned **v sobotu do školy a učil. Patrně odsud se odvíjí všeobecné přesvědčení, že kantořina není práce.**

Židy hrubě trápily sobotní problémy, shrnuté v otázce co je a co není práce? Židovské učence kousalo do zadku, kolik kroků se smí o šabat, tj. od pátku večera do soboty večera, udělat, aby to nebyla práce. Za práci se považovalo i zapálení svíčky, vzpomínám si, jak můj děda Václav vykládal, že jako kluci chodili v Hodoníně o šabat do židovských rodin zatápět. Spousta hnidopišských nařízení a předpisů (nesmělo se oloupat jablko, a když v sobotu soused spadl do studny, nedalo se mu pomoci, poněvadž to byla práce), den volna ztrpčovaly, však i Jehošua musel jim čelit. *I stalo se, že šel Ježíš v sobotu skrze obilí, i počali učedníci jeho jdouce vymínati klasy.*

Tedy farizeové řekli jemu: Pohled, coť činí učedníci tvoji, čehož nesluší činiti v sobotu. Ježíšova replika, že sobota je pro člověka, nikoli člověk pro sobotu, měla úroveň, na druhé straně nežidy den volna vedl k protizidovským postojům. Čadění šabatových lamp a promrhaný pracovní čas děsně vytáčel seleukovské panovníky, Antiochos IV. rovnou šabat zakázal, a později nicnedělání jiných štválo i Seneku, jenž se Sextem Afraniem Burrem úspěšně řídili celou římskou říší v prvních pěti letech Neronovy vlády.

Než není naším cílem procházet všechna evangelia, toho, co řekl Ježíš, se stejně nedopídíme. Teologové se shodují akorát a nanejvýš na otčenáši, křesťanství dělali jiní.

Pak v Novém zákoně po evangeliích následují Skutky apoštolské a Pavlovy listy neboli Epištoly (z řeckého epistolé - dopis).

Než se přesuneme k Pavlovi z Tarsu, musíme objasnit zmiňovaný „psychický teror medií“. Poté, co se po převratu 1989 ukázalo, že tento národ svou historickou herezi nemíní tak jednoduše odhodit za lákavou možnost okrádat jiné, najednou si naši noekapitalističtí vůdci uvědomili, že katolicismus je pro ně potřebný i po vítězství. A když se kostely uspokojivě nenaplní, spěchají s vydatnou pomocí. Poněvadž ovládají současná byra pro řízení dějin, hned je úkolují. Jeví se být některá základní dogmata křesťanství poněkud být mimo rozum, pomůžeme kvazi rozumem. A když masírování Halšky, komunistickým terorem, „astrology“ ala Baudyš či vědci typu Grygara jeví se být pomalým, sáhneme do arsenálu našich přátel. A začíná se od základu: Pryč s Darwinem, pryč s evolucí, naši noví bratři v USA preferují kreacionismus, zvláště ten geniální mister Bush! K čertu s Einsteinem, věrme bibli a církvi, tam to všechno je! Že Stephen William Hawking, matematik, kosmolog a astrofyzik, dokázal, že Einsteinova obecná teorie relativity předpokládá, že čas a prostor mají počátek ve „velkém třesku“ a konec v černých dírách, to nehraje žádnou roli, neboť to je Brit, narozený 8. ledna 1942, a navíc neznaobh, kterého opustila manželka nikoli proto, že jej amyotrofická laterální skleróza, postihující motorické neurony, zakovala do invalidního vozíku, ale protože jí vymlouval boha. Neslýchané! Prý vesmír nemá v pomyslném čase žádný okraj nebo hranice, a proto jeho vznik je kompletně dán vědeckými zákony. Budiž, potíže jsou na obou stranách barikády: jak mohlo nehmotné stvořit hmotu a jak se hmota přepekla v ideu? Pro běžný život je naprosto nepodstatné, zda člověk k Počátku jako motor klade Velký Třesk, Velkého Kreatora, Zpěv Superstrun či Boha jako Nejzazší Inteligenci, pokud se z toho ovšem nedělá politikum. To se pak dějí věci, neboť v obou táborech je dostatek volů bažících po moci. A zvítězí-li jedni blbci, hned se na ně balí volové z druhé strany toužící pomoci s vykonáváním moci. Tak to funguje od nepaměti. Ale i když se vytvoří spousta koryt, stále zůstává tzv. mlčenlivá většina, která se dříve nebo později stane rezistentní na cukrblíky vládnoucích a stane se hrozbou. Proto kromě nečastých cukrátek předkládaných v intervalech vymezených volbami tvrdě funguje masírování davu. Zdá se snad teď v osvícené demokracii (!) někomu, že křesťanské základy jsou zbudovány na pohyblivém písku zázraků a jiných vylomeninách, teorie demokracie nám tak úplně neumožňují ho zavřít, ale oblbování je legální metoda. A proto se vyrobí důkazy pokud možno barevné a pohyblivé s puncem věrohodné firmy (např. BBC) a správnou objektivitou sršící media (např. čtv) se mohou přetřhnout. Mě z přehršle těchto pořadů čistící kořeny euroamerické civilizace zaujal „dokument“ zdůvěryhodňující zázraky židovského chlapíka jménem Jehošua takovým způsobem, aby nakonec bylo jasno, že jeho zmrtvýchvstání (už podle Pavla z Tarsu podezdívka nového náboženství) byl nezvratný fakt božství. Tým s vědeckým puncem, obohacený iluzionistou (žádný švindl, čistá magie!), dostal za úkol prokázat, že Jehošuoovy zázraky (chůze po vodě, sycení davů zmnoženými káděčky, křísení mrtvého, dělání vína z vody) nešlo „nafilmat“, takže ergo litrovka musely se stát z vyšší moci. Nic není méně jisté než toto. Dobře sehraný tým rodinného typu vedený jasným záměrem, dokáže divy. Ovšem: „*I řekl k němu Ježíš: Neuzříte-li divů a zázraků, neuvěříte.*“ (Jan, 4, 48) Rozvětvená rodina tesaře Josefa nepatřila ke společenské špičce, ač nouzí netrpěla. Pravda, tradovalo se, že tito Nazarejci, což není tak jisté, dokonce existuje názor, že Nazaret jako město vzniklo až v šedesátých letech 1. století, patří skrze Josefa k pokolení Davidovu, jak též neopomněli uvést i evangelisté Matouš a Lukáš s docela solidními krpami: u Matouše se otec Josefův nazývá Jákob, (kterýž) pak zplodil Josefa, muže Marie, z nížto narodil se Ježíš, u Lukáše tentýž Josef, kterýž byl syn Heli.